

apostaty v Turcích neb kdekoli rozmlouvání měli, podvody týchž apostatů ukázal, a jakými bráněmi by se proti nim brániti měli, toho jim tuto ponavrhuji.

Pán Bůh račiž této mé upřímné práci, kteráž se pro samu čest a slávu boží a pro vzdělání všech věrných křesťanův děje, požehnati, aby při víře křesťanské jsouce zmocněním slovem božím, zvláště pak když by se mezi Turky a ty subytlné apostaty dostali, stáli byli, v ní zrůst a prospěch brali, těšice se tím, že podle jistých předpovědění božích toho Goga a Magoga v východních zemích bití budou, jimž i na pomoc obrácení na víru křesťanskou židé před poslední světa nevěrou přispějí. A po tomto časném boji věrní rytíři dosáhnou korunky té blahoslavené nesmrtelnosti. To až posavád buď dosti příčinou těch apostatů, s nimiž sem v Turcích rozmlouval, povědno.

O RYTÍŘI KŘEŠŤANSKÉM,

PLAVÍCÍM SE PŘES BOUŘLIVÉ SVĚTA TOHOTO
MOŘE K BŘEHU VĚCNÉHO ŽIVOTA,
V KRISTU PÁNU ZASLÍBENÉMU,
A STROJÍCÍMU SE NA VOJNU
K HLASU TROUBY BOŽÍ.

A JAKÝ TYŽ RYTÍŘ,
MAJE JIŽ SOBĚ TU OHAVNOST MAHOMETÁNSKOU,
KTERÁŽ DO PEKLA VEDE,
TÉŽ CESTU K NEBI SKRZE KRISTA PÁNA ZJEVENOU,
TÍM HORLIVĚJI A ŘÁDNĚ PODLÉ PŠTOLUŇKU
BOŽÍHO VŠELJAKÉ NEPRÁTELY PŘEMÁHATI
A JAK PROTI MAHOMETÁNŮM
A JAKÝMI BRANĚMI BOJOVATI MĚL

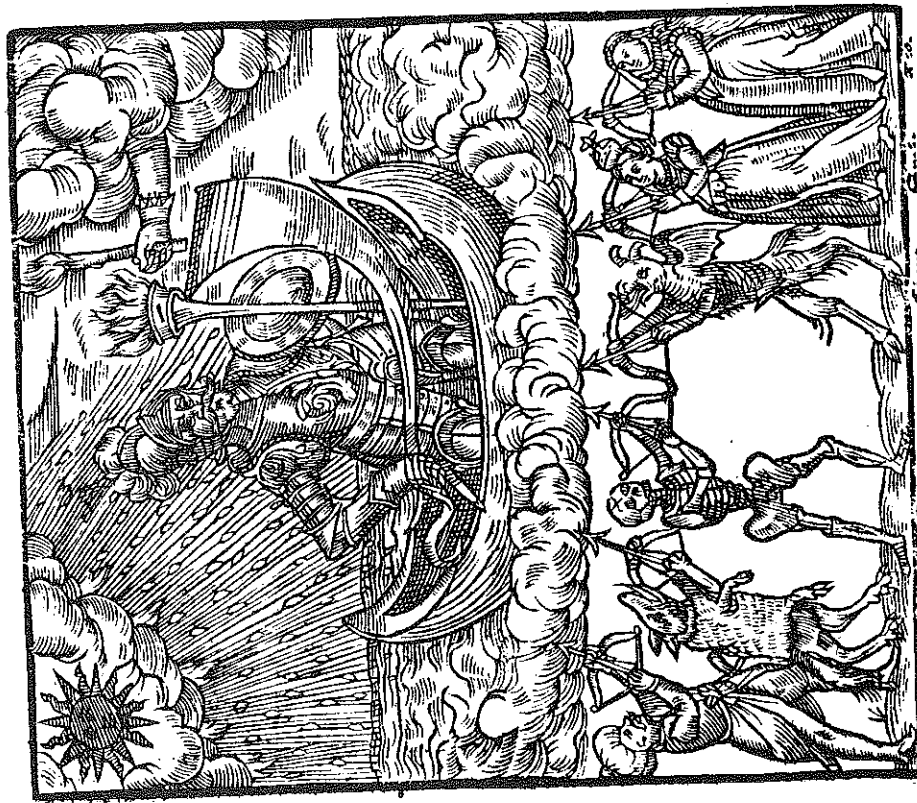
*ITEM O MUNSTRUŇCÍCH
PODLÉ PŠTOLUŇKU A SLOVA BOŽÍHO,*

ŽE TAKOVÍ MSTRUŇKOVÉ BÝVALI DŮVODY
JISTÝMI SLAVNÝCH VÍTEZSTVÍ, TO SE UKAZUJE
PŘÍKLADY LIDU IZRAELSKÉHO.

PROČĚŽ ŽE PŘED TOU PORÁŽKOU
GOGA A MAGOGA PÁN BŮH V LIDU SVĚM
SLAVNÝ A HORLIVÝ MSTRUŇK DRŽETI BUDE,
TĚŽ I O NEJPOSLEDNĚJŠÍM OBDAŇKU

5. Mojžíšova 23. kapitola (9): Když by vytáhl na vojnu, vysřídí se od všeliké zlé věci.

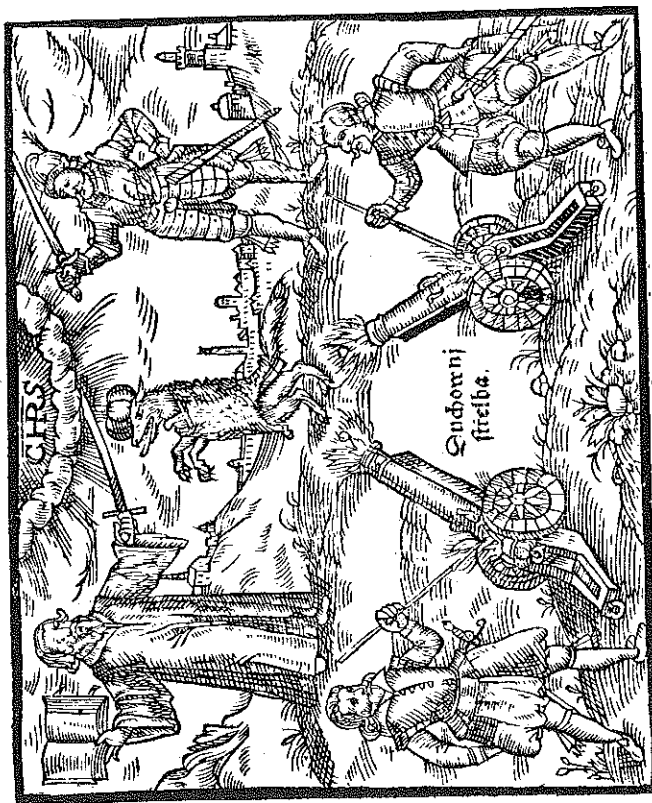
K břehu se plavím, k němuž Kristus vede i svítí.
Zdeť jest ustavičný boj, ale v nebi vítězství.

Gog Magog Kacíři Smrt

Čert Svět Tělo

*Aura tonet, sonet unda, minis fremat orbis et orcus.
Tu tamen insertos nos tibi Christe geris.
Ivis enim Christe, et manet insuperabile verum,
Dum perit immenso quicquid in orbe furit.*

Bojování naše není proti tělu a krvi, ale proti mocnostem temnosti věku tohoto, proti duchovním zlostem. K Efezským 6., v. 12.

V těle zajisté chodíce, ne podle těla rytějeme. 2. Korintským 10., v. 3.

Co tělo bez duše, co svíčka bez ohně, co střelba bez prachu, tak i rytíř křesťanský s mahometány bojující bez známosti Krista jest mrtvý, slepý, nesvítlí, jest bez pravé síly, a maje domácího ustavičného nepřítelě při sobě, totiž tělo své vlastní, bude-li samým tělem proti tělu, nýbrž proti duchovním zlostem bojovati, prohra. A by pak i vyhrál a tělo tělem, hřích hříchem přemohl, nebojuje podle přstolučku

božského, od Nejvyššího svého, věčného Syna božského v slovu jeho svatém vydaného. Jistě žet při obdaňování nevezme té blahoslavené koruny nesmrtelnosti, ale vezme žold za hřích, jenž jest smrt věčná. Jakéhož žoldu mahometáni a jaloví křesťané, avšak mahometánům v bezbožnosti rovní, očekávají musejí.

Poněvadž sme již slyšeli o vichřicích a metelících světa tohoto a o bouřlivé a nebezpečné plavbě, a jakou Pán Bůh zde na světě komedii a jakou s bezbožnými tragedií vede a kdy se ta oboje dokonale skoná, kdy ty počasy anebo nečasy divné minou, kde se to slunečko víceji za mračna schováváti nebude, již potřebí jest také jakž touto figurkou, takž také vysvětlením jí něco ponavrci, jak by se rytíř křesťanský, plavící se přes moře světa tohoto a maje tak mnoho nepřátel, mohl se přece k tomu přezádostivému břehu bezpečně doplaviti a všem svým nepřátelům obrániti.

Vysvětlení rytíře,
plavícího se
přes moře

I vidíš namalovaného toho rytíře, plavícího se přes to bouřlivé světa tohoto moře, kdežto svrchu, jako by se Pán Bůh na něj hněval, prudcí z nebe větrové; hrozná blejskáni a strašlivá hromobití se slyší, přivály i krupobití lodičku naplňují, vítr ní zmítá, jako by ji hned vyvrátiti měl. V tom pak to přemilé slunečko ve dne svítící za temná a černá mračna se pokrylo. Dále pak proti témuž rytíři bojují svět, satan, kacíři, apostaté, to jest odpadlci od víry křesťanské, pokrytci, až i domácí nedůlný přítel anebo raději nepřítel, to jest vlastní tělo jeho.

Proti nimž jaké odění a jaké bráně ten rytíř křesťanský má, to též teď vyřešované se spaťuje. Totíž takové odění a takové bráně, jakž svatý Pavel toho kyrysara k Efezským vypisuje, jenž má pancíř spravedlnosti Kristovy, štít víry, lebku naděje a spasení a meč slova božského. Kterémužto rytíři svítí Kristus Pán z nebe, k němuž on se ubíraje, neohlédá se na nebezpečnost plavby své, zlost a oklady svých nepřátel. Přece se k břehu ubírá, kde *magnes* v kompastu buď ve dne, nebo v noci v též lodičce, totíž Slovo boží, ukazuje, s očekáváním pohodlnějšího větru

Ducha svatého, jímž by plachty své spravoval, tam se plaví, a zvláště když mu sám Kristus Pán svou svíci k tomu nebeskému břehu vedoucí, totiž věrou pravou a naději živou svítí, tuť doufánlivě říká: I koho se mám strachovati? To až posavád za dosti k vysvětlení této figury malované, kteréž obšírně vykládati nechci.

A poněvadž má tento traktát závěrek mého Antialkoránu býti, něco kratičce ponavrhnu, jak by křesťanský rytíř, budto že by s mahometány bojoval, budto že by se k nim zatřel, bojovali měl. A proto sem i přiložil teď podruhé tu figuru rytíře křesťanského, obojimi stranami — duchovními i zemskými — proti mahometánům bojujícího. Kterážto figura v druhém dílu Antialkoránu jest spatřiti.

Měl pak tento Antialkorán slušně tímto traktátem o rytíři křesťanském zavřiti býti, aby týž rytíř, maje sobě jakž ty ohavné d'áblem vymyšlené básně mahometánské, tak také přejistou a neproměnitelnou pravdu boží v Starém a Novém zákoně i podlé též pravdy předivné dílo boží v církví i v světě ode mne v kratičkosti jako povyřešované, již jsa tím bezpěčen, že ví, komu jest uveriti, věděl také, jakými braněmi proti všem nepřátelům se opatřovati a jak nimi náležiti na čest a slávu boží a sobě na spasení, k dojtí korunky věčné bojovali a troubou slova božského se na vojnu proti mahometánům hotoviti.

A protož mým nejmilejším v Kristu Pánu rytířům, kteréž ve jméno svatě a blahoslavené Trojice pokřtěni jsou, toto probuzeníčko, troubě na vojnu proti tomu proklátému Mahometovi, všeho křesťanstva ouhlavnímu nepříteli, činím. A s svatým Davidem v Žalmu 89. v. 16. volám, jenž dí: Blahoslavený lid, kterýž zná zvuk trouby tvé, Bože, a kterýž v světě obličeje tvého chodí. Nebo sláva a síly jejich ty jsi, a z milosti tvé přijde k zveřejšení roh náš.

Ó, jistě přeblahoslavený člověk ten, kterýž tu troubu slova božského slyší, ji sobě obličeje, podlé ní se spravuje a podlé ní v poslušnosti trvá. Nebo jakož na vojné rozdíl — ná jsou troubení, budto přihotovení se k bitvě, budto

Křesťanský rytíř
jak proti Turku
bojovali má

Proč tento
traktát o rytíři
křesťanském.
naposledy
položen

v bitvě, buďte po bity, tak také Pán Bůh skrze své svaté slovo a tajemství své svatá, v témž slovu, svém zjevení, hlasitou, troubou evangelium svého svatého skrze své věrné trubce a herolty, jak bychom se zde v jakýkoli boj šikovati měli, nám ohlašuje. A budem-li se touž troubou slova jeho spravovati, ráčí připovídati své věrné a stálé rytíře silou svou dařiti a z milosti své je zvýšiti. A nemějí mi, pobožný čtenáři, za zlé, jestliže toto napomenutí rytíři křesťanskému k vzdělání jeho trochu porozšířím. Namíná-li jest i Mojžíš troubou slova božního vojáky boží pomínati jest i Mojžíš vojensky proti nepřítelům tvým, takto: Když by vytáhl vojensky proti nepřítelům tvým, vysřtíhej se od všeliké zlé věci. Nebudeť nevěstka ani nečistý smilník mezi tebou (5. Mojžíšova 23, 9).

A vpravdě jestliže jest kde potřebí křesťanskému rytíři dobrou na se pamět mít, aby při víře své křesťanské nezemlel, ovšem ji nepotratil a svého svědomí telesným žádostmi nepoškrtnil, na toť má mezi Turky mysliti. Nebo tam svět nejprvnější boj začne, když se rytíři křesťanskému ukáže sláva světa. Za světem následuje tělo, když vidí, an Turkům podle těla nic hříchem není, jen kdo by zevnitřní ceremonie při náboženství nezachoval, Mahometů meta haněl a císaře poslušen nebyl.

Za tělem následují apostaté, to jest odpadlci od víry křesťanské, kterýchž tam na tisíce jest, tak jakž sme již slyšeli. Mezi nimiž také i někteří muži učení v umění listerním, ale však nemajíce toho nejdražšího daru z milosti boží sobě daného, totiž spasitelné víry v Krista Ježíše, a aby Písmům svatým věřili a nimi se spravovali, posmívají se všechněm náboženstvím, však turecké (jakž oni praví) pro politický rád zachovávají. A poněvadž to náboženství tělu nejpohodlnější jest, protož hledí, aby tělo těm získati mohli, v což mnozí jaloví křesťané od takových odpadlců přivedeni bývají.

A protož kterého rytíře Kristus Pán takovým oděním a braněmi opatřiti ráčil, totiž pancířem spravedlnosti Kristovy, štítem víry, lebkou spasení, mečem slova božího, a aby měl bedra pravdou přepásaná, nohy hotové k běžení dobrému a k ohlašování pravdy boží v slovu bo-

Nebezpečensví
mezi Turky
jaká?

S apostaty,
totiž odpadlci,
nejtěžší boj

Rytíře
dobrého
znamení

zím-zjevené, ó přestátný takový rytíř, kterýž jsa tak dobré a bezpečně od nejvyššího polního pána svého braněmi tak mocnými a bezpečnými obdařen, náležitě nimi věrně a stále podle pštoluňku od něho vydaného až do ztracení těchto časných věcí i hrdla svého rytířeje. A zvláště poněvadž nelze jest té korunky blahoslavené nesmrtnelnosti dojíti, dokudž stánku tohoto našeho smrtnelného ne-složíme, tak aby byla smrt pohlcená u vítězství.

K utvrzení pak rytíře křesťanského k náležitému bojování a v něm do konce setrvání sluší věděti, že Pán Bůh rozumné své stvoření hned od počátku zkušovati ráčil, jak v poslušenství státi budou, tak aby byl rozdíl mezi stvořitelem a stvořením, mezi vydavatelem práv a těmi, jimž se ta práva k posloucháání jich vydávají. Odkudž by také stvoření rozumné, jsuc tak Pánu Bohu jistými právy zavázané, větší k stvořiteli svému zřetel a na sebe lepší pozor mítí mohlo, poněvadž se při těch právích ošťňajícím je dobré věci a věčně trvající, neposlušným pak hrozným pokuty, též věčně trvající, předkládají. Kupříkladu císař neb král světský, rozdávae lehna, zavazuje mana svého jistými právy k poslušenství, a když v něm nestojí, přichází o to manství. Tak také nám Pán Bůh časné i věčné věci pod lehno z milosti své propůjčívši, ano po pádu z manství dábla k dědictví nebeskému skrze Krista Pána nás veda, chce, abychom jeho lehním právům poddání byli pod ztracením toho dědictví nebeského.

Jak pak Pán Bůh neposlušné trestati a jak poslušným dobře činiti ráčil, tuto krautíce se ponavrže a potom ve-straha se dá před svědci, kteříž od Pána Boha a slova Ježíšova k světu a tak na zahynutí rytíře křesťanského uvěsti usilují.

Zkusil Pán Bůh nejprvé andělů, jak v poslušenství státi budou, kteříž pro pejchu proti Bohu z nebe do věčných propastí pekelných jsou svrženi, nad nimiž Pán Bůh spravedlivě své soudy a nad jinými, že je v poslušenství svým utvrdil, milost z milosti své jest ukázati ráčil.

Zkušoval Pán Bůh i prvních rodičů našich, a to dosti k vykonání jim snadnou věcí, jen aby z zapověděného

zjvyznam-
n. 5. čer-
slavnostní
cích pod-
silenským
revoluce.
ský sněm
ého a při-
tu sousta-
čtyři sto-
ale dějny
korespon-
matického
éma daty
kompaktat
39, zápas
n z Podě-
tu „husit-
l, počátky
-1483, zá-
493-1526.
Dává na-
n zorným
a každo-
světa vy-
pňuje do-
n jako his-
ispívá k je-
literárního

Neposlušných
andělův pád
a utvrzení
poslušných
z pouhé
milosti boží

Pád a pozdvížení
Adama a Evy

stromu ovoce nejedli, mohouce z jiných ze všech stromů podle vůle své ovoce rozdílného požívatí. Avšak když jsou neuposlechli, nač jsou sebe i nás, rodinu svou, přivedli, není neznámé.

Lotově ženě dosti snadné k vykonání poručení se stalo, aby se neohlédala na zkažení Sodomy a Gomory. Avšak když neuposlechla, obrátila se v sloup solný.

Zkušoval Pán Bůh lidu svého, jak v poslušnosti státi budou, když jim zákon na poušti vydal. A o neposlušných tam na poušti takto svatý Pavel v 1. Korintským v 10. kapitole píše: Ne ve mnohých zalíbilo se Bohu, nebo zhynuli na poušti. Protož nebudte modláři jako někteří z nich. Jakož psáno jest: Posadil se lid, aby jedl a pil, a vstali, aby hráli. Aniž smilněme, jako někteří z nich smlnili, a padlo jich jeden den třímecitma tisíců. Aniž pokoušejme Krista, jako někteří z nich na poušti pokoušeli, a od hadů zhynuli. Aniž repcete, jako někteří z nich reptali, a zhynuli od záhubce. Toť pak všecko u figúře dalo se jim, aby nám ty věci za příklad byly a k našemu napomenutí sloužily.

Zkušoval Pán Bůh téhož lidu svého tím přetěžkým břemenem zákona, netoliko podle vnitřního člověka, ale také i v těch zevnitřních nesčíslných ceremoniích, kteréž na světlech, na ozdobách kněžských, na častém umývání, na obětech a na rozdílu v pokrmích záležely, takže lid izraelský jinačeji pozor v takových ceremoniích na sebe nežli nyní lid křesťanský máti musel.

Rozkaz měli Židé, když se do země zaslíbené dostanou, aby za pět let žádného ovoce nejedli, než měli je sázeti, štěpovati a za tři léta obřezovati a jeho neužívatí, čtvrtý pak rok Pánu Bohu obětovati a pátý rok teprv měli svobodu z něho jísti. A tať jest záповěd byla těžší, nežli kteráž jest se prvním rodičům stala, jimž toliko z jednoho stromu ovoce bylo zapovědno, tuto pak docela všechna ovoce, na něž kdy jsou patřili, s nimi se obírali, jak přepěkná, jak vonná, jak rozdílná byla, avšak ho jísti nesměli. Mnozí pak toho pátého léta netroufali dočkáti. Nemohloť jest to tělu bez těžkého pokušení býti, avšak poslušnější Boha rytíři vidouce, že je Pán Bůh tím sobě

Příklad neposlušnosti na Lotově ženě

O neposlušných na poušti. 1. Korintským 10.

Právy a ceremonie těžkými Pán Bůh lidu svého zkušoval

Těžce zkušování zapovědím za pět let ovoce. 3. Mojžíšova 19. v. 23.

zkoušuje, půjdou-li raději za Bohem k životu věčnému, čili za tělem k svému zahynutí, předece i v tom Boha uposlýchali. Ukamenován jeden, že v sobotu třísky sbíral. Ukamenován byl a upálen Achan, že při dobývání města Haje, když Pán Bůh to město v prokletí dal a o tom poručil, aby nic tam neživil ani žádných koňstů z něho nebrali, on pak Achan vzav plášť jeden babilonský pěkný a dvě stě lotů stříbra a prut zlatý jeden, padesáte lotů ztřízi, a za tou příčinou lid Jozue, bojující proti městu Haji, jest zpočátku prohrával, až se ta nepravost na toho Achanu vyjevila a on skrze to zrestán byl.

Tak také když Pán Bůh poručil skrze Samuele proroka králi Saulovi, aby bojoval proti Amalechitským, že mu dá nad nimi vítězství, však aby ničehéhož jakož z lidí, tak ani z hovad jako věcí proklatých neživil, v čemž když neuposlechl a chtěl z loupeže Bohu obětovati, takto k němu Samuel prorok z rozkazu božského promluvil: Zdalž libost takovou má Hospodin v zápalch a v obětech, jako když se poslušnosti koná k hlasu Hospodínovu? A poslouchati lépe jest nežli obětovati a ku poslušnosti státi lépe nežli tuk skopců přináseti. Nebo zpoura tak veliký hřích jest jako čarodějnicví a přestoupení příkázání jako modly a obrazové. Poněvadž si pak zavřhl řeč Hospodínovu, i on také zavřhl tebe, aby nebyl králem.

Ale nechci tuto více šířiti a příkladů připomínati, jak jest Pán Bůh neposlušné Bohu a slovu jeho bojovníky trestati ráčil, nebo byl by jich veliký rejstřík.

Proti tomu jak jest svým věrným vojákům v dosti malém počtu, když jen rozkazů jeho se přidrželi, žehnati ráčil, plná jsou o tom Písma svatá i církevní historie, na něž já pobožnému čtenáři ukazuji.

Tuto pak toliko ponavrhuji připomínáním těchto příkladů, aby křesťanský rytíř, stroje se na vojnu proti Turkům, hleděl přede všemi věcmi v poslušnosti božím státi, tak aby podle pštoluňku božského, z něhož by se učil, jak by měl nejprv domácího svého s sebou vždycky spojeného nepřítel, totiž tělo, podmaňovati a nad ním vítěziti.

Tak kdyby s tělem bud při vojnách proti Turku, bud při rozprávkách neb v obcování politickém s nimi nevěřili

Saul král pro neposlušnost zavřzen

Poslušným rytířům Pán Bůh žehnal a žehnati bude

Podle pštoluňku božského máme rytěrovati

Kdo tělesně toliko vítězí, prohrává podle duše.

Tělo,
náš domácí
nepřítel,
miluje
sobě rovně

Co platno svět
sobě podmanit
a duši ztratit?

Kteří ryfíři,
vyhrávají
podle těla,
duši škodí

Apostáté jsou
největší
instrument
a nástroj Satanů
k oklamání
ryfíře
křesťanského
a přivedení jeho
na zahynutí

Umrtnení
oudové.

cími a po tělesném rozumu a žádosti tělesných postupujícím, ty chceš toliko tělem svým, prve nepodmaněným, proti nim bojovati, je přemáhati aneb se před nimi hájiti chtěl, jistě že by nic nezpůsobil, ale od svého vlastního domácího nepřítel, totiž těla (pokudž by ho sobě nepodněvadž tělo jest schopnější své rovní, totiž tělu, pomáhati nežli slovem božím se spravovati), přemožen byl.

A medle co jest platno, můj milý křesťanský čtenáři, kdyby netoliko všechny Turky, ale všecken svět sobě podmanil a duši své že by škodu učinil? Jakou by za to odměnu podle výstrahy samého Syna božského vzal?

Duši pak škodí tito ryfíři

Předně, kteříž ne tím omyslen na vojnu se strojí, aby pro čest a slávu boží a k zastání víry křesťanské, ale pro svůj zisk a pro svou slávu toliko bojovali. Druhé, kteříž těmi braněmi duchovními ryfíře toho efézského, o němž již nahoře povědáno jest, zásobení nejsou, nýbrž ani jich užívati nechťjí, pohrzejíce nimi.

Třetí, kteříž jalových křesťanů následují, jenž se při vojních všelijakých nepravostech, smilstva, cizoložstva a jiných hříchův dopouštějí, a to za jakous věc svobodnou na vojních míti chtějí, nejináče než jako by hůlka vyvržená byla a odpustky a rozhršení všem dáno bylo k pácháání všech hříchů proti Bohu, když jen Turky bítí budou.

Čtvrté, kteříž přebývajíce mezi Turky, buď v poselství neb v obchodích, buďto v zajetí jsouce, s týmiž Turky jeho podle těla ve všech tělesných žádostech táhnou.

A takovýchť jsem já křesťanů mnoho mezi Turky viděl, jenž nejspíše od apostátů, těch od víry křesťanské odpadliců, svozování bývají, kterýchž když nemohli k básním svým přivesti, hleděli, aby jim umrtvili svědomí a je mezi nevěstky (jichž tam mezi Reky a Vlachy v Kalatě, kdež křesťané své domy mají, dosti mnoho jest) vedli.

A tu umrtvíše jim svědomí na způsob barvíře, když zkažený oud chce odřínati, že jej nejprv umrtví, tak od-

Pokrytci

padlci s křesťany zacházejí, když je k sobě přilouditi chtějí. Mluvil jsem také v Konstantinopoli s některými odpadlci, kteříž pravili, že ačkoli jsou se dali obřezati, i všecko se s Turky věřiti praví, i všechny ceremonie s nimi zachovávají, avšak přece že jsou v srdci křesťané a sami doma v tejnosti Kristu Pánu se modlí. Na což když jsem jim odpovídal, že Pán Bůh takových pokrytců nepřijímá, nebo Kristus Pán sám praví: Kdo mne zapří před lidmi, i já zapřím ho před Otcem mým nebeským, k tomu také že po turecku v tělesných žádostech žijí jsou, na to zase odpovídali, že bez toho lidé býti nemohou a že to hříchem není a že i za Starého zákona svatí lidé chovali sobě množství žen a ženin.

Odkudž se to spatřovalo, jací to pokrytci byli, o nichž svatý Pavel k Efézským v 4. kapitole píše, řka, že zoufávě sobě, vydali se v nestydatost, aby všelikou necístitou páchali s chřivostí.

Jaloví křesťané
mají umrtvená
svědomí

Ach, což jest nyní mnoho takových jalových křesťanů, kteříž sobě ze všech náboženství hříčku strojí! A jakž svatý David praví: Říká blázen v srdci svém: Není Boha, totiž takový pokrytec mimo jiné pravé cítěle bude se chlubiti, že se k Bohu a ku poslušnosti jeho přiznává, ale však jak jen dojde zlých přičin, tu vše směle i bez studu páchá. Odkud to? I odtud, když Pán Bůh tejně věci podle — kteréž však proctí, když Pán Bůh tejně věci podle evangelium vydaného, jakž svatý Pavel k Římanům praví (2., v. 16) souditi bude — povolováním sobě podle těla a dychtí po světské slávě, nerytříje podle pštoluřku božního, ale podle rozumu a žádosti těla svého.

Všech
náboženství lidé,
a žádného

Nacházejí se také mnozí mezi křesťany, kteříž na zlehčení víry křesťanské to mluví, že Turci a jiní pohané, kteříž v svém poznání Pánu Bohu slouží a spravedlivě žijí jsou, že také budou spaseni. Ach, neboží křesťané, což jim nemusí víra křesťanská vžádná býti? Co jest nad ty pohany horlivějšího mohlo býti, jako kteříž jsou obětováni dítky modlám svým! Avšak svatý David praví, že to ne Bohu, ale dáblu obětovali. A sám Syn boží praví: Kdo nevěří v něho a v celou svatou Trojici a nedá se pokřtiti,

že bude zatracen. Též svatý Pavel k Efezským píše, že dokud jsou byli bez poznání Krista Pána, že jsou byli *atheí*, to jest bez Boha lidé na světě, a odcizení od naděje života věčného. A takoví byli Athenienští, kteříž se chtěli všechněm domnělým bohům zalíbíti.

Slyšeli sme, kterak přetěžká práva byla za Starého zákona, jimž i na vojnách lid boží poddán býti musel. My pak křesťané, jsouce toho jha osvobozeni, kterakž nemáme jedni druhých ponoukati a snadnějšímu a lehkému jhu Kristovu poddání býti? A protož apoštol k Římanům praví: Nepanujž hřích v smrtedlném těle vašem, a nepraví: Nepřebývej.

Nemůžeme v této smrtedlnosti a v zkaženém našem přirození bez poklések i bez pádů býti, nebo i ta myšlení porušena jsou, ale docela se na to vydati, abychom jako na vzdoru Pánu Bohu všelijaké hříchý páchali, a předně na vojnu jedouce, když mnozí tím oumyslem jedou, jen aby ve všem tělu povolili, nic za hřích neměli, spolukřesťany své, kudy jedou, loupili, ženskému pohlaví násilí činili, a kteříž se jim v tom oprotu, je zamordovali.

I jakž to rytíř Kristů? Jaké tu svědomí? Jest-li při takovém víru o dni soudném a jiném životu? Nem-li raději z počtu těch, kteříž říkají: Jezme, píme a povolme sobě, však zejtra zemřeme? A jestliže jest kde potřebí pobožnou smrt před sebou. A jistě pobožný, vydařilý voják větší pochvaly nežli kněz hoden jest, nebo větší násilí sám sobě (aby za světem nešel a zlým přičinám se svěsti nedal) musí činiti nežli kněz. Pročž říkají pobožnému knězi dvojití hodnému, jistě pobožnému vojáků sluší říkati trojití cti hodnému. Než žet jsou velmi řídkí.

Jestliže v čas morové rány v ležení před nakažením morním se vytrháme, ovšem více hříchův, jenž nám věčnou smrt přinášejí. Jestliže bez lékaře, apatekáře a barvíře býti nemůžeme, ovšem více bez duchovních lékařů, kteříž by *praservativa* proti morním nakažením a nakaženým *antidota et curativa* dávali a raněné hojili. Jestliže bez jídla a pití trvati nemůžeme, ovšem více duchovní náš život bez slova božího všeku sílu potratí. Jestliže se odě-

Pán Bůh křesťanů tak nemožnými právy a ceremoniemi jako za Starého zákona nezkušuje, a protož nyní snáze v poslušnosti božím siati

Zpoura a neposlušnost zlých rytířů proti snadnějším právům božím

Jaloví rytíři Kristovi, jimžem a ne skutkem. Na vojnách potřebí pobožným býti. Pobožný rytíř nad kněze vzácnější a trojití cti hoden jest

Jestliže těla naše opatrujeme, ovšem duše má víceji opatřena býti v čas nebezpečnosti

ním a braněmi proti nepřítelům opatrujeme, ovšem víceji máme se božími braněmi opatrovati, tak abychom mohli s svatým Pavlem říci: Boj sem dobrý bojoval, víru a dobré svědomí jsem zachoval, odkudž mi pozůstává korunka blahoslavené nesmrtnosti, kterouž mi můj Pán Kristus dá.

Ale řekne někdo: Kde bychom tak svatých vojáků nabrali? I na to ty nehleď, jací jiní jsou, než jakého tebe Pán Bůh vojska míti chce, podle jehož ty pštoluňku rytěřovati máš, chceš-li obdaňkovan býti a záplatu svou míti, tak aby přijal milost za milost.

Nebo ti uchvacujž království boží, kteříž sobě násilí činí, jakž dí sám Kristus Pán. Nu, ty násilně pro špatný žold a plat bojuješ, zimou, horko, hlad, žízeň snášíš, k šturmu lezeš, v bitvách se s nepřátely potýkáš, raněn býváš i zabít, a to vše pro plat časný, násilí sobě i svěmu tělu a životu čině. I kterakž nemáš snadnějšího násilí podstoupiti? Kteréž, byť vše ztratil, i ten život časný, přineseš život věčný, neberouce příkladu z těch, kteříž sobě zde z jiných hřešících příklady berou.

Slyšeli jsme již prve, co svatý Pavel k Korintským o lidu vojenském lidu izraelského, jenž v ležení na poušti byl, píše, že jsou také svou rozpustilostí, hledě na jiné, Krista pokoušeli, pobožnost opouštěli, jedli, pili, hráli, smilnili, takže jich jeden den třímecitma tisíc zmordováno, a to že jest se ku příkladu stalo budoucím vojákům, kteříž by pod praporem Krista Pána rytěřovati chtěli a rytěřovati budou.

Že pak Pán Bůh ne všechny přestupníky ihned tresce, to se proto činí, že jiný soud nastane. A že pak některé tresce, vejstrahu tudy Pán Bůh dává, co by všechném učiniti mohl, kdyby jiný soud nenastával.

A vpravdě když Pán Bůh bude Goga a Magoga bítí, žeť bude oslaven v tom vítězství skrze pobožné vojáky. A dokudž nebude větší pobožnosti při vojákích proti Turkům, nesmejším, abychom Turku hrubě uškoditi měli. A přesto, budeme-li (bezbožní jsouce) podle těla vyhrávati, podle duše prohrame. To proto tuto rozširuji,

Ne co jiní činí, než co Bůh velí, činiti máme

Násilí sobě činíť uchvacujž království boží

Jak nebezpečná věc jest Krista pokoušeti

Proč Pán Bůh některé tresce, jiným trestáním odkládá?

Bezbožní vojáké Goga a Magoga neuperou. Nedbalí vojáké

že mnozí téměř pobožnost na vojnách za smích sobě berou, o kněží dobré a osvěcené se nestarají, a mají-li je, řídí na kázání jich chodí. Odkudž jaká síla? Jaká pravá udatnost k boji proti nepřítelům Kristovým, každý souditi může.

A ta figura zpočátku položená příklad dává na střelbě, že bez prachu žádné moci nemá, ovšem více, kdež není vnitřního toho ohně, víry živé z daru Ducha svatého, jehož těla věřících v Krista a slovem jeho se spravujících chrámové jsou. A jaká tu síla proti nepřítelům? Jaké v zajetí potěšení? Jaké u víře křesťanské setrvání? Pakli v boji padneš, podlé těla Pánu svému padneš, k zvířelí církví na nebi připojen budeš a při vzkříšení dojdeš praveho obdaňku, když dána bude v oslaveném tvém těle ta korunka blahoslavené nesmrtelnosti.

A protož chceme-li při vojnách našich proti nepřítelům našim vítězství obdržeti a nechceme-li při tom nejposlednějším generálním mustruňku den příchodu Krista Pána vymustrování jakožto nehodni nebýti, mustrujmež sami sebe tím častěji, nahliďme rádi do pštoluňku našeho nejvyššího polního pána, vzhlíďme se v tom zrcadle, kteréž pro snadnější pochopení vojákům v kratičkosti předkládám, čtème Písma svatá, a kteří čísti neumějí, nežť jim jiní čtou jakožto pštoluňk boží.

A podlé téhož pštoluňku našeho nejvyššího polního pána, jakož braněmi nám od něho vyměřenými, tak i vším životem a obcováním našim, prokazujeme to, že křesťané sme, a ne pohané a že nám není činiti toliko o samu smrtedlnou korunku při obdržení vítězství časného nad nepřátely našimi, ale mnohem více pro dosažení věčné korunky, o níž svatý Pavel v 1. Korintským v 9. kapitole takto píše: Zdalíž nevíte, že kdožkoli bojuje, ve všem jest zdrželivý, a to pro dosažení toliko pomíjející této korunky? Pro kteroužto příčinu i já tělo mé v službu podrobují, abych jiným jsa představen a je vyučuje, sám nebyl zavřzený od Boha. A k Timoteovi píše, řka: Žádný nebude korunován, leč by řádně bojoval. Protož bojuj ten dobrý boj, zachovaje víru a dobré svědomí, od čehož

Figura malovaných vojáků bez posily v Bohu, a mnoho mocných, když síla z Boha jde

O mustruňkách. Vojáci křesťanští mají se časně a často podlé pštoluňku božího mustrovati

některí uchýlivše se, zhynuli u víře. Mustruňku tedy jest potřeba častého při lidu božím, nechceme-li, aby nás Pán Bůh morem, hladem a mečem nepřítelů našich mustruňoval a pohanské mustrhery na nás poslal, jakž pak soudy své spravedlivé při lidu svém vždycky jest prokazovati ráčil. Praví svatý Pavel: Budeme-li sami sebe souditi, ode Pána souzení nebudeme, a proto ode Pána souzení býváme, abychom s tímto světem nezhylnuli.

Těžký tě to mustruňk byl, když Salmanaser při desateru pokolení do Medie je zavedl, a Nabochodonozor při pokolení Judy a Beniamina do Babylona je též zavedl, mustrherové byli. Však při desateru pokolení nejhůře, nebo ti se nenavrátili, aniž co kdy o nich až do dnešního dne slyšáno bylo. Ačkoli židé básničky v Konstantinopoli o nějakém piskovém moři rozprávějí, že by za ním býti měli, k nimž že žádný příjiti nemůže a oni k žádnému až do přísti jejich Mesiáše.

Naproti tomu, když lid boží sám sebe podlé pštoluňku božího mustroval a hříchy své znal, pokání z nich činil, smlouvu s Bohem učiněnou obnovoval, dával Pán Bůh téměř lidu svému slavná vítězství. Spatřino to při lidu izraelském v služebnosti egyptské, kteréž když volali ustavičně ku Pánu Bohu, že jest jim Mojžíše vzbudil a nad řaonem moc svou prokázal a na poušti vojákům svým jistý pštoluňk, totiž zákon svůj, jest vydal, aby podlé něho rytěrovali.

Když pak rozpustil vojáci nechťeli ve všem víry dáti Mojžíšovi, zákonu Páně je vyučujícímu a je k spravedlnosti, k střednosti a k čistotě těl jejich vedoucím, praví svatý Pavel k Korintským, jakž již nahoře dotknuto, že jsou pokoušeli Krista Pána. Jako by řkali: Kdo ví, svázal-li je Pán Bůh, vojáky své, takovým těžkým břemenem, aby téměř sami s sebou víceji nežli s nepřátely bojovali museli. Protož rozhřešující sami sobě pštoluňk ten boží, vydali se v rozpustlost, aby jedli, pili, hráli, smilnili, bezpochyby chtějíce oni tudy zkusiti, jest-li pravda, co Mojžíš podlé pštoluňku božího vyučuje, také-li na ně pokuty boží dojdou. Ale zdá mi se, žeť jsou došli, když jich

Příklady na staré církvi izraelské

Pokuty na ty, kteříž podlé pštoluňku božího se mustruňovali nechťeli

jeden den tříměsítna tisíc Mojžíš z rozkazu božího v ležení polním mečem jiným poslušnějším vojákům, pšto-luňkem božím se spravujícím, zmordovati dal. A to že se vše u figúře dalo k vejstraze nynější naší, o tom sme také z svatého Pavla slyšeli.

Nynější neposlušní rytíři a bojovníci

Ach, kdyby Pán Bůh nebyl tak dlouho shovívající, vedoucí nás k svatému pokání, jaký nyní nepřítel netoliko v čas války, ale i v čas pokoje my na sobě dáváme, vpravdě, žeť by s mnohými námi huřeji zašel nežli s těmi vožralci, smilňky a reptáky na poušti, kteříž Kristus Pána pokoušeli!

Hodování a pankety nyní mnohých jaké? Rozmlouvání hříšná a nepříteladná

A ať se maličko toliko pozastavím, jaké nyní naše hodování a pankety bývají, nejsme-li při nich jakž v poli na vojně, tak i v pokoji doma horší nežli ti, kteříž na poušti byli. Nejsou-li naše rozmlouvání při nich mnohdykrát ohybnější, nežli jsou sodomských a gomorských byla? Hrubě-li na napomenutí svatého Pavla pamatujeme: Neobtěžujte se vínem, v němžto jest rozpustilost? Item: Žádná mrzutá řeč nevycházej z ust vašich, ale což by k vzdělání bylo poslouchacím, a nezarmučujte Ducha svatého, kterýmžto jste znamenání ke dni vykoupení vašeho (Efezským 4).

Smilstvo a cizoložstvo mnohých se za dvorství počítá

A co pravím o špinavých řečech! Aniž smilstvo, cizoložstvo mnozí ne za hřích, ale za věc dvorskou míti chtějí. Ale co praví svatý Pavel? Ani smilňici, ani cizoložníci království božího nedůjdou. A takoví jste někteří byli, ale obmytí jste a posvěceni jste i ospravedlněni ve jménu Pána Jezu Krista skrze Ducha Boha našeho. Nevíte-liž že těla vaše jsou oudové Kristovi? Což tedy vezma oudy Kristovy, učiním je oudy nevěstky? Odstup to! Zdalíž nevíte, že kdož se připojuje k nevěstce, jedno tělo jest s ní? Nebo dí [Písmo]: budou dva jedno tělo. Ten pak, jenž se připojuje k Pánu, jeden duch jest s ním. Utíkejte smilstva. Všeliký hřích, kterýkoli učinil by člověk, kromě těla jest, ale kdo smilní, ten proti svému vlastnému tělu hřeší. Zdalíž nevíte, že tělo vaše jest chrám Ducha svatého, jenž přebývá v vás, kteréžto máte od Boha? A nejste sami svoji, nebo koupení jste za velikou mzdu. Oslavuj-

tež tedy Boha tělem i duchem vašim, kteréžto věci boží jsou (1. Korintským 6, 15—20). Ohlašuje se tu milost i kajícím hříšníkům, jakž praví svatý Pavel: A byli jste někteří smilňici a cizoložníci, ale již v Kristu ospravedlněni a očištěni jste. Protož kteříž takového očištění došli, již mají dobré předsevzetí míti, aby se takových hříchů více nedopouštěli, pamatujce na to, což sám Syn boží onomu uzdravenému pověditi ráčil: Ty zdráv jsi učiněn, nechtěj více hřešiti, ať by se něčto horšího nestalo.

Jestliže pak tomuto mému napomenutí někteří tělesní toliko rytíři se posmívají budou, nežť na to pamatují: Když Pán Bůh náš v ten den veliký při generálním svém posledním mustrůnku bude, netoliko hřichy naše na těle spáchané, ale i ta špinavá mluvení i hříšná myšlení souditi bude (Římanům 2, 15). Jak tu takoví dvořáčkové, kteříž se nyní tomu všemu posmívají, ostojí, když nám všechněm registra svědomí našeho otevřená budou? Však kteříž zde kající byli a v Kristu očištěni došli, těm se nebude potřebsí těch register báti. Nebo dí svatý Pavel: Kdo bude žalovati na vyvolené boží? Kristus jest, jenž nás ospravedlnil. A sám Syn boží s přísahou praví, že umírající zde v svatém pokání a u víře Syna božího nepůjdou na soud, než k vejpovědi přepotěšené, nekající pak k hrozně a strašlivě až na věky. Ó přezádoucí s Kristem na věčnost přebývání, ó přezalostivé s dáblý! Až potud o frejřích dosti.

Co se pak ožralství dotýče, sám Syn boží napomíná, říká: Plně se varujte, aby srdce vaše nebyla obtížena obžerstvím a opilstvím a péčí nezřízenou světa tohoto a rychle by na vás zahynuti přišlo. Ale ach, jak řídci, ano i ti, kteříž by jiných vůdcově k svatě střízlivosti a pobožnosti býti měli, jsou téměř přední svůdcově a vůdcově ke všemu zlému! Nebo jaká jen začasté při hodech našich rozmlouvání? Jimiž netoliko Pán Bůh uražen bývá, ale i přistojící lidé a předně mládež tudy osvobození sobě ke všechněm hříchům běře.

Což pak to hrozně ožralství naše? Kdežto pije pro cizí zdraví, sobě sami k nezdraví, k nemocem, ano i

O vožralcích

k smrti na těle i na duši příčinu dáváme. Spatřino to při mnohých, ano i dosti slavných, kteříž se večer ožrali, že tvrdým snem časné smrti (a kdo ví, nenásledovala-li je i věčná smrt) jsou zemřeli. Nespatřovalo se to ani u poharů předeslých, aniž u Turků se to nachází, odkudž také v čas války větší při nich jest na sebe pozor a bedlivost, ježto takových napomenutí (pohrzejíce Písmy svatými) jako my, křesťané, nemají.

Avšak jak řídcí křesťané se polepšují! Jak řídcí na tu pohružku, co tam Pán Bůh skrze Izaiáše proroka praví, dbají! Jenž takto dí v kapitole páté: Běda těm, kteříž rádo no vstávajíce, chodí po opilství a trvají při tom do večera, až je víno rozpaluje.

A harfa, loutna a buben a píšťalka a víno na hodech jejich. Na skutky pak Hospodinovy nehledí a díla rukou jeho nespátují, protož v zajetí půjde lid můj, nebo jest bez umění. A slavní jeho budou hladoviti a množství jeho žízni usvadné. Pročež rozšířilo i peklo hrdlo své a rozedřelo nad míru usta svá. I stoupí do něho slavní její a množství její i hluk její i ti, kteříž se veselili v ní. A tak sehnut bude člověk a ponížen muž, a oči pyšných sníženy budou. A vyvýšen bude Hospodin zástupů v soudu a Bůh silný a Svatý ukáže se svatý v spravedlnosti. Běda těm, kteříž táhnou nepravost za provazy marnosti! A jako provazem u vozu hřích. Kteríž říkáj: Nechat pospíší a nemešská dílem svým, abychom viděli, a nechat se přiblíží a přijde rada toho Svatého izraelského, abychom zvěděli.

Běda těm, kteříž říkájí zlému dobré a dobrému zlé, kladouce tmu za světlo a světlo za tmou, pokládajíce hořké za sladké a sladké za hořké. Běda těm, kteříž jsou moudří sami u sebe a vedlé zdání svého opatrní. Běda těm, kteříž jsou silní ku pítí vina a muži udatní k smíšení nápoje opojného. Kteríž ospravedlňují bezbožného pro dary, spravedlnost pak spravedlivých odmínají od nich, nebo zavrhlí zákon Hospodina zástupů a řečí Svatého izraelského pohrdli. Pročež rozpálila se prchlivost Hospodina na lid jeho. Nebo vyzdvíhne korouhev národu da-

Rádká střizlivosti

Jak Pán Bůh
ožralcům hrozí

lekému a zahvizdne naň, aby vyvstal i do končin země. A aj, rychle a prudce přijde. Žádného ustalého ani klesajícího nebude mezi nimi, žádný z nich nebude dřímáti, ani spáti, ani se rozepne pás beder jeho, aniž se strhá řemen obuvi jeho. Sřely jeho ostré a všecka lucičště jeho natažená.

Jak pak týž prorok ohavné ženské stroje při těch hodech vypisuje, nechť sobě to každá panna a žena, jenž miluje pobožnost, přečte kapitolu 3., jaké se tu napomenutí, jaké vejstrahy, jaké hrozné pokuty na neposlušné předpovídají.

Ó kdybychom těm takovým pohružkám božím věřili, jistě žeť bychom při hodech našich strážlivější, pobožnější i příkladnější bejvali, pamatujíce na to, když jest Pán Bůh lidu svému, olivě té, kterouž jest sám štěpovati ráčil, neodpusťil a že jsou pokuty boží pro jich jmenované zlé hodování na ně došly jako i při potopě světa, ovšem žeť i nám, kteří byvše planou olivou, avšak v pravou olivu vstúpeni jsme, žeť neodpusť. Nebo jakož tam Pán Bůh na lid svůj podlé předpovědění prorctví tohoto poslal lid prudký, neustalý a silný, až je vyhubili (Zachariáš 13.), tak i my na to hledíme, aby nám se totěž nestalo, nebudemeli podlé pštoluňku božiu bojovati, nýbrž budeme-li sobě ze všech pohružek božích jako hříčku dělati a Krista Pána v slovu jeho k nám mluvícího huře nečli oni na poušti pokoušeti naši rozpusťlostí.

A poněvadž Pán Bůh zaslíbujce, že ještě před poslední světa nevěrou lid svůj slavně zmustruje a že Gog a Magog od věrných citelů a rytířů božích poražen bude, mustrujme se tím častěji. Beřme příklad z soudců izraelských i z králův judských, že když kolí jsou se tak sami podlé pštoluňku božiu mustrovali a smlouvu svou se Pánem Bohem obnovovali, před Pánem Bohem se ponížovali, že jim Pán Bůh slavně vítězství dáti ráčil.

Když proti Zerachovi mouřenínovi, jenž měl v vojstě svém tisíc tisíců lidu válečného a vozů tři sta, jakéž vojsko v žádných historických se nenachází ani kteréž Xerxes, král perský, proti Řekům vedl, tu Aza král judský táhl proti

Ozdoby anebo
obyzdy ženské
při hodech

Říkáí pokutám
božím věřící, až
pokuty boží na
ně dojdou

O mustruících.
Časné a často
bojovníci
křesťanů mají
se mustrovati

Napomenutí
k mustruňku
skrze Aza, krále
judského, a po
něm slavné

němu. A takto volal k Hospodinu Bohu svému: Ó Hospodine, není u tebe rozdílu buď ve mnoze, nebo v mále, kteříž nemají síly, pomáhati. Pomozíš nám, Hospodine Bože náš, myš v tebe doufáme a ve jménu tvém jdeme proti množství tomuto. Hospodine, ty jsi Bůh náš, nechť nemá moci proti tobě bídný člověk. I rasil Hospodine mouřeniny před Azou a lidem, že utíkali. A honil je Aza, takže se zotaviti nemohli.

Tedy na Azariáše, syna Obedova, stoupil Duch boží, pročž vyšel všříc Azovi, řekl jemu: Slyšte mne, Azo i všechno pokolení Judovo a Benjamínovo! Hospodin byl s vámi, dokudž jste byli s ním. A budete-li ho hledati, najdete ho. Pakli ho opusíte, opustí vás.

Po mnohé dny zajisté Izrael jest bez pravého Boha a bez kněží, učitelů i bez zákona. Ježto kdyby se v úzkosti své k Hospodinu Bohu izraelskému byli obrátili a hledali jeho, byl by ho našli. Ale času těchto není bezpečno vycházeti ani vcházeť, nebo nepokoj jest veliký mezi všemi obyvateli země, takže šlapá národ po národu a město po městu, protože Bůh kormoutí je všelijakými ouzkostmi. Protož vy posilítež se a neopusítežte rukou svých, nebo má svou mzdu práce vaše.

Takový mustruňk držel i Jozafat, král jüdský, když Moábští a Amonitští proti němu vytáhli s nescísnými vojsky. O čemž takto v 2. Paralipomenon v 20. kapitole psáno stojí: Stalo se potom, že přitáhli synové Moab a synové Amon a s nimi někteří od Amonitských proti Jozafatovi na vojnu. I ulekl se a obrátil Jozafat tvář svou k hledání Hospodina a vyhlásil půst všemu lidu jüdskému. A tak shromáždil se lid jüdský, aby hledali Hospodina, také i ze všech měst jüdských sešli se hledati Hospodina. Tedy stál Jozafat v shromáždění jüdském a Jeruzalémském v domu Hospodinu před siní novou a řekl: Hospodine, Bože otcův našich, zdalíž ty sám nejsi Bohem na nebi? Zdalíž ty nepanuješ nade všemi královstvími všech národů? Zdalíž v ruce tvé není síly a moci, takže není, kdo by se mohl postaviti proti tobě? V nás zajisté není žádná síly proti množství tomuto velikému,

jenž táhne proti nám, aniž my víme, co bychom činiti měli, toliko na tě obrácené jsou oči naše. Veškeren také lid jüdský stáli před Hospodinem, též i dívky jejich i ženy i synové jejich. Jachaziel pak, syn Zachariáše, syna Bananiášova, syna Jehielova, syna Mataniášova, levita z synů Azafových, nadchnut jsa duchem Hospodinovým, uprosřed toho shromáždění řekl: Pozorujte veškeren Jüdo a obyvatelé Jeruzalémští, i ty, králi Jozafate! Takto praví Hospodin: Nebojtež se vy, aniž se lekejte množství tohoto velikého, nebo ne váš bude boj, ale boží. Ježtra vytáhněte proti nim, a i oni potáhnou po straně Ziz, a naleznete je při konci údolí naproti Jeruel.

Nebude vám potřeba bojovati v tom boji. Postavte se, stůjte a vizte vysvobození Hospodinovo při sobě, ó Jüdo a Jeruzaléme! Nebojte se, ani se strachujte, ježtra vyjděte proti nim a Hospodin bude s vámi. I sklonil se Jozafat tvář k zemi a veškeren lid jüdský i obyvatelé Jeruzalémští padli před Hospodinem, klanějíce se Hospodinu. Vstali pak levitové z synů Káhat a z synů Chore, aby chválili Hospodina Boha izraelského hlasem velikým a vysokým.

Potom vstavše ráno, vytáhli na poušť Tekne, a když vycházeli, stál Jozafat a řekl: Slyšte mne, Jüdo a obyvatelé Jeruzalémští! Věřte v Hospodina Boha svého, a staněte se vám věrně. Věřte prorokům jeho, a šťastně se vám povede. A tak poradiv se s lidem, postavil zpěváky, kteříž by zpívali Hospodinu, a chválili okrasu svatosti jeho, a když by vycházeli zřikovaní k boji, aby oni napřed šli a říkali: Oslavujte Hospodina, nebo na věky trvá milosrdenství jeho.

Tu chvilí pak, když oni začali svůj zpěv a chválení, obrátil Hospodin ty, kteříž byli v zálohách, na syny Amon, Moab a obyvatelé hory Seir, ježto však byli přitáhli proti Jüdovi, a tak sami se bili. Nebo povstali synové Amon a Moábští proti obyvatelům hory Seir, aby zrnordovali a shladili je. A když dokonali boj proti obyvatelům hory Seir, pomáhali sobě vespolek a hubili jedni druhé. Mezi tím přitáhl lid jüdský k stráž, kteráž jest na poušti, a uzřeli to množství, a aj, mrtví leží na zemi, aniž

vítězství

Napomenutí od proroka k věrným rytířům

Nebezpečné časy

Mustruňk za času krále Jozafata a po něm slavné vítězství

ejvýznam
in. 5. čer
slavnost
ících pod
asilejský
é revoluc
eský sněm
ého a př
ku sousta
ř čtyři sto
ale dějin
korespon
matického
věna daly
kompaktá
439, zápa
m z Podě
du „husit
1, počátky
-1483, zá
1493-1526
Dává na
m zorným
í a každo
p světa vý
pňuje do
m jako his
ispívá k je
literárního

Figura porážky Goga a Magoga

Krále Jozafata pohli napomenutí před potkáním

Bitva